

Bet. o. Finantslovs. 1884—85. § 19. Indenrigsministeriet.

Plan for en Række Osteudstillinger

i den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskoles Laboratorium
for landøkonomiske Forsøg.

Skjøndt et af Hovedformaalene for de Undersøgelser, som skulle foretages i det nye Forsøgslaboratorium, og for de Forsøg, som vore Assistenters i Forbindelse hermed skulle udføre i et Par Meierier, er om muligt at skaffe Klarhed over Betydningen af visse Forhold, vedkommende Lavningen og Lagringen af Osten af skummet Mælk, saa kan det dog forudses, at der paa dette Forsøgsomraade neppe ad sædvanlig Forsøgsvei vil naaes praktiske Resultater i en nær Fremtid. Men paa Grund af den Hurtighed, hvormed Centrifugesystemet har trængt sig frem og utvivlsomt fremdeles vil trænge sig frem og navnlig synes at ville fortrænge Is-systemet, om hvis heldbringende Indflydelse for Godhed af Smør og Ost man for saa Nar. tilbage nærede saa store Forventninger, synes det imidlertid høist ønskeligt snarest muligt at faae nogen Oplysning om, hvorledes Kvaliteten af Osten fra nogle Meierier, der drives efter begge disse Systemer, sammenlignelsesvis stiller sig. Nogle Landmænd staa nemlig i den bestemte Formening, at den Merindtægt, som Centrifugesystemet kan give for Smørrets Vedkommende, vil blive ledsaget af en tilsvarende Mindreindtægt af Osten, — medens andre, der ere gaaede over til Centrifugesystemet, paastaa, at de ikke kunne skjønne, at Osten i nogen væsentlig Grad har lidt ved Systemforandringen. Vi staa tillige her over for et Spørgsmaal af en mere almindelig Betydning, nemlig om den skummede Mælks Fedme inden for de Grændser, hvori den hyppigst forekommer i veldrevne Meierier, har en saadan Indflydelse paa Ostens Godhed, at den vil være bestemmende for Handelsprisen, eller om visse Forhold ved Ostens Lavning og Lagring have en saa overveiende Betydning, at det, saaledes som Osten nu en Gang laves og lagres i de fleste Meierier, snarest maa antages at bero paa en Tilfældighed, om den større Fedme kommer til sin Ret. Mange, der ere interesserede i dette Spørgsmaals Besvarelse, have utvivlsomt ventet, at almindelige Osteudstillinger kunne give den ønskede Oplysning, men efter de Erfaringer, der hidtil ere gjorte ved disse, tage vi neppe fejl, naar vi formene, at hvis der ved Osteudstillinger skal vindes Materiale til en nogenlunde begrundet Dom om den Betydning, som den skummede Mælks Fedme har for Ostens Godhed, saa er det nødvendigt, baade at selve Udstillingerne forberedes paa en anden Maade, og at de ledsages af langt flere kemiske Undersøgelser end hidtil. Vi formene, at navnlig følgende Punkter bør iagttages:

- A. De Oste, der skulle udstilles, bør ikke udvælges blandt en større Mængde, men det bestemmes forud, paa hvilke Dage der laves Ost for Udstillingen.
- B. Fedmen af den benyttede skummede Mælk — efter Omstændighederne med eller uden tilsat Kjørnemælk — bør kjendes; altsaa, Mælken bør underkastes en kemisk Analyse.
- C. Den Methode, der er anvendt netop paa den Dag, da Osten er lavet, bør nøie kjendes, og ligeledes bør man have daglige Maalinger af Barmegradden i det Lokale, hvor Osten er lagret.
- D. De udstillede Oste bør analyseres saa vidt, at i det mindste Fedtmængden og Vandmængden af een Ost fra hver Lavning kjendes.

Det ligger i Sagens Natur, at naar en Osteudstilling skal etableres efter denne Plan, kan der kun være Tale om at inddrage saa Meierigaarde deri; men selv om Valget indskrænktes til f. Ex. høist 16 Meierier, 8 Is- og 8 Centrifugemeierier, bliver det dog et Spørgsmaal, om Planen kan gjenneføres. Men vi formene, at dette er muligt, naar Udstillingen sættes i System fra og knyttes nøie til Forsøgs-laboratoriet, og det kunde lykkes at vinde den nødvendige Støtte for Sagen, dels hos Landmænd og dels hos sagkyndige Dommere.